УДК 341.4+341.48

Т. Л. Сироїд,
Д. О. Гарбазей

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ПРОТИДІЯ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ВІД ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ КОРУПЦІЄЮ

Акцентовано увагу на спільних та відмінних рисах, особливостях міжнародно-правових актів по боротьбі з корупцією в питанні протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом; проаналізовано склад злочину відмивання коштів й охарактеризовано його основні елементи; запропоновано зміни та доповнення до положень міжнародних актів із метою практичної реалізації ст. 23 Конвенції ООН проти корупції.

Ключові слова: легалізація коштів, конверсія, співучасть, елементи злочину, майно, склад злочину.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Питання протидії легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом, є актуальним і своєчасним як для конкретної держави, так і для світового співтовариства. За оцінками Світового банку, кожного року від 20 до 40 млрд доларів США, що відповідає 20–40 % від офіційної допомоги розвитку, було вкрадено внаслідок корупції високого рівня з державних бюджетів у країнах, що розвиваються, і відповідно легалізовано через злочинні схеми як у середині ЄС, так і в інших країнах світу [1].

Проблема відмивання коштів відома давно, проте суттєвого значення вона набула у XX сторіччі. Першою державою, яка законодавчо закріпила необхідність боротися з легалізацією доходів, стали США, які в 1986 році прийняли закон «Про контроль за відмиванням грошей» [2, с. 281]. Світового визнання проблема боротьби з легалізацією коштів, здобутих злочинним шляхом, набула після створення в1989 році в рамках ООН Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (ФАТФ). Ця міжурядова організація розробляє, узагальнює та реалізує міжнародний досвід у боротьбі з відмиванням грошей і фінансуванням тероризму. Під егідою цієї організації об'єднано експертів із правових, фінансових та правоохоронних питань для вироблення рекомендацій щодо удосконалення законодавства країн у цій сфері [3].

У 1990 році ФАТФ прийняла 40 рекомендацій, які були переглянуті в 1996 та 2003 роках, які акумулювали кращий світовий досвід у боротьбі з легалізацією злочинних доходів і фінансуванням тероризму та визначили основні принципи побудови системи запобігання цим явищам [4].

Враховуючи зростаючий вплив відмивання доходів у структурі організованої злочинності та зміни у світовій тенденції боротьби зі злочинністю в цілому, ООН спільно з іншими регіональними та

© Сироїд Т. Л.,
Гарбазей Д. О., 2015

субрегіональними організаціями адекватно відреагувала на це негативне явище, прийнявши значну кількість норм щодо протидії легалізації доходів як з окремим кримінальним явищем, так і складовою організованої злочинності та корупції. Проте жодний із міжнародних договорів не дав належної оцінки та висвітлення будові та структурним елементам складу вказаного злочину, що призводить до розрізненого тлумачення та застосування державами-учасницями міжнародних договорів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю.

Подолання розбіжностей між міжнародними договорами в питанні запобігання та боротьби з корупцією під час визначення обсягу та конкретизації корупційного діяння – легалізації доходів, форми вчинення вказаного акту корупції як прояву об'єктивної сторони складу злочину дасть змогу ефективно боротися не лише з наслідками вчинення злочинів у формі легалізації коштів, а й попереджати предикатні злочини, чільне місце серед яких займають саме корупційні злочини.

Стан дослідження. Слід зазначити, що в сучасній науці міжнародного права загальній характеристиці корупційних злочинів, аналізу форм корупційних проявів приділено суттєву увагу в роботах українських і зарубіжних авторів, зокрема: В. Ф. Антипенка, М. В. Буроменського, А. М. Візіря, М. І. Данількевича, М. І. Журавель, Н. А. Зелінської, Д. М. Киценка, А. С. Мацька, Є. В. Невмержицького, І. С. Нурулаєва, Н. В. Пронюк, В. М. Репецького, Р. Г. Рябошапки. Особливості протидії легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом, висвітлено в роботах К. О. Бекяшева, В. Г. Буткевич, М. І. Журавель, Е. О. Іванова, О. В. Київець, А. С. Машко, В. П. Ревина, В. О. Саруханян, Я. Г. Стахова та ін. Водночас незважаючи на значний інтерес до цієї тематики, вона потребує подальшого ретельного вивчення.

Виходячи з означеного, **метою** цього дослідження є аналіз елементів складу злочину легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом, вироблення рекомендацій, направлених на удосконалення норми щодо відмивання коштів, що передбачено ст. 23 Конвенції ООН проти корупції 2003 р. (далі – Конвенція ООН 2003 р.) та інших міжнародних актів, що містять відповідні положення.

Розпочинаючи наше дослідження, варто підкреслити, що частина договорів (у рамках ООН, Ради Європи, ЄС) поділяє склади злочинів, що охоплюються визначенням «відмивання коштів», на обов'язкові та факультативні. Так, відповідно до ч. 1 ст. 23 Конвенції ООН 2003 р., ст. 7 Протокол про боротьбу з корупцією Економічного Співтовариства Західноафриканських Держав A/59/853 від 21 грудня 2001 р. (далі – Протоколу ЕКОВАС 2001 р.) обов'язковими до імплементації у національне законодавство протиправними діяннями, якщо вони вчинені навмисно, є: а) конверсія або переведення

майна, якщо відомо, що таке майно є доходами від злочинів, із метою приховання або маскування незаконного походження цього майна або з метою надання допомоги будь-якій особі, що бере участь у вчиненні основного злочину, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння; б) приховання або маскування справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його приналежність, якщо відомо, що таке майно є доходами, одержаними злочинним шляхом.

Факультативними, тобто такими, які перш за все мають відповідати конституційним принципам і фундаментальним засадам правової системи держави-учасниці, є: а) придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його отримання відомо, що таке майно одержане злочинним шляхом; б) участь, причетність або вступ у змову з метою вчинення будь-якого зі злочинів, визначених цією статтею, замах на його вчинення, а також підсобництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення [5]. Аналогічний підхід ми побачимо і в Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. (далі – Конвенція проти ТНОЗ 2000 р.).

Що ж стосується безпосередньо питання відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом, у рамках боротьби з корупцією на європейському рівні, то слід зазначити, що, наприклад, в актах ЄС не міститься жодних конкретних указівок щодо нерозривного зв'язку з легалізацією доходів у межах договорів щодо боротьби з корупцією. Натомість неодноразово проводить паралель та встановлює причинно-наслідковий зв'язок із корупційними проявами в контексті директив, рамкових рішень, резолюцій щодо питання боротьби з відмиванням коштів, їхньою конфіскацією, заморожуванням та поверненням.

Варто підкреслити, що в кожній із конвенцій, які пропонують вищевказаним чином реалізувати норми щодо легалізації доходів, запропоновано різні підходи до окреслення кола предикатних злочинів. Так, Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією 1999 р. (далі – Кримінальна конвенція 1999 р.), використовуючи бланкетну диспозицію щодо протидії легалізації доходів, зазначає, що злочинами будуть визнаватися такі протиправні діяння, що передбачені ч. 1, 2 ст. 6 Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, 1990 р. (далі – Конвенція РЄ 1990 р.), лише у випадку, коли предикатними злочинами будуть діяння, передбачені ст. 2–12 Кримінальної конвенції 1999 р. Більш виважено до цього питання підійшла Конвенція ООН 2003 р. (ст. 23), яка стимулює держав-учасниць до охоплення протидії легалізації коштів найширшим колом предикатних злочинів, але, як мінімум, широке коло злочинів, що визнані такими відповідно до цієї Конвенції [6]. Конвенція ООН проти ТНОЗ 2000 р. (ст. 6) до переліку предикатних злочинів відносить і злочини у сфері корупції, і злочини, пов'язані з діяльністю організованих злочинних груп [7].

У свою чергу такі міжнародні договори, як Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму 2005 р. (далі – Конвенція РЄ 2005 р.), Конвенція Африканського Союзу про недопущення корупції та боротьбу з нею 2003 р. (далі – Конвенція АС 2003 р.) (ст. 6), Договір держав-учасниць СНД щодо протидії легалізації (відмиванню) злочинних доходів і фінансуванню тероризму 2007 р. (далі – Договір СНД 2007 р.) (ст. 12) встановлюють чіткий обов'язок щодо вжиття законодавчих та інших заходів для визнання кримінально караними низки протиправних діянь. Так, Конвенція АС 2003 р. (ст. 6) передбачає такі дії: а) конверсію, передачу або відчуження майна, якщо відомо, що таке майно одержане від корупції або пов'язаних із нею злочинів, з метою приховування або маскування незаконного походження майна або надання допомоги будь-якій особі, що бере участь у вчиненні злочину, уникнути правових наслідків своїх дій; б) приховування справжнього характеру, джерела, місця знаходження, способу розпорядження, переміщення або власності, або прав щодо майна, яке являє собою доходи від корупції або пов'язаних із нею злочинів; в) придбання, володіння або використання майна, якщо в момент його отримання відомо, що таке майно є доходами від корупції або пов'язаних із нею злочинів [8]. Аналогічного тлумачення притримується і Європейський Союз у Директиві про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму 2005 р. (далі – Директива ЄС 2005) (ст. 1) [9].

У свою чергу країни-учасниці Договору СНД 2007 р. підійшли до питання більш ґрунтовно та, на відміну від Конвенції АС 2003 р., закріпили такі положення: майно може бути одержане не лише від організованої злочинності, корупції, тероризму, але й інших тяжких і особливо тяжких злочинів; визначити протиправними здійснення будь-яких правочинів із майном, одержаним унаслідок учинення злочинів; обов'язковим до імплементації у національне законодавство включити, окрім викладених вище протиправних діянь, співучасть у вчиненні будь-якого зі злочинів, визнаних такими відповідно до ст. 12 Договору, а також замах на вчинення такого злочину або готування до вчинення такого злочину та фінансування тероризму [10].

Об'єктом злочину є суспільні відносини у сфері зайняття господарською діяльністю і боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Предмет злочину. Визначення предмета цього злочину варто почати з окреслення, що ж саме є доходами, одержаними злочинним шляхом. Конвенція ООН 2003 р. (ст. 2) пропонує визначати «доходи від злочину» як будь-яке майно, придбане або отримане безпосередньо чи опосередковано внаслідок учинення будь-якого злочину [5].

При цьому під терміном «майно» розуміються будь-які активи, матеріальні або нематеріальні, рухомі або нерухомі, виражені в речах або в правах, а також юридичні документи або активи, що підтверджують право власності на такі активи або інтерес у них. Повною мірою зазначений термін реалізований і в Протоколі САДК 2001 р. [12]. ЄС у своїй Директиві 2005 р. (ст. 3) також апелює терміном «майно», проте на відміну від міжнародних договорів Ради Європи тлумачить майно, окрім іншого, і як юридичні документи або акти, в тому числі й в електронній або в цифровій формі [9]. Конвенція РЄ 1990 р. та Конвенція РЄ 2005 р. під терміном «доходи» розуміють як будь-яку економічну вигоду, отриману злочинним шляхом. Вона може складатися з будь-якої власності [13]. При цьому термін «власність» за змістом, будовою і значенням є ідентичним до визначення «майно», що розкрите вище. Договір СНД 2007 р., здійснюючи тлумачення терміна «доходи», окремо акцентує увагу на тому, що це можуть бути грошові кошти або майно [10]. Визначення «майно» за змістом тлумачиться відповідно до Конвенції ООН 2003 р.

Необхідно зазначити, що для визначення предмета злочину використовується вказівка щодо способу його отримання: прямо або опосередковано. Непрямий шлях отримання майна означає зміну його первісного вигляду. У свою чергу Конвенція ООН проти ТНОЗ 2000 р. у п. 3 і 5 ст. 12 розтлумачує, що саме є опосередкованим способом отримання майна. Зазначено, що доходом від злочину може бути незаконно отримане майно, яке було частково або повністю перетворене, а також майно, до якого були залучені доходи від злочину [7]. Терміни «перетворені», «залучені» вживаються для позначення процесу зміни стану майна, яке після скоєння злочину могло зазнати певних змін, внаслідок чого їхній первинний вигляд був змінений [11]. Підтвердженням цієї позиції є ст. 11 Договору СНД 2007 р., у якій зазначено, що держави-учасниці СНД приймають нормативні правові акти, що дозволяють забезпечити конфіскацію злочинних доходів, включаючи майно, отримане внаслідок легалізації (відмивання) злочинних доходів [10]. Відповідно під «майном, отриманим внаслідок легалізації (відмивання) злочинних доходів» можна розуміти видозмінене майно [11].

Урешті-решт, позиція щодо розуміння та сутності предмета злочину відмивання доходів у рамках різних міжнародно-правових інституцій є однаковою, проте, на нашу думку, доцільно було б використовувати єдину термінологію з метою однорідного тлумачення і розуміння усіма державами-учасницями з різними правовими системами і принципами права. У подальшому в дослідженні складу злочину відмивання коштів, здобутих злочинним шляхом, будемо оперувати терміном «майно».

Необхідною умовою визнання майна предметом легалізації є те, що воно раніше було одержано (здобуто) шляхом учинення первинного

(предикатного) злочину. Як вже зазначалося вище, сукупність предикатних злочинів та їхнє визначення і перелік у кожному конкретному міжнародному договорі різні та залежать від розуміння і бажання держав-учасниць охоплювати те чи інше коло суспільно небезпечних діянь.

Об'єктивна сторона злочину полягає в легалізації (відмиванні) майна, одержаного злочинним шляхом, або права на таке майно. Вона може виражатися в таких діях: 1) конверсія або передача майна; 2) приховання або маскування справжнього характеру, джерела, місцезнаходження, способу розпорядження, переміщення, прав на майно або його приналежність; 3) придбання, володіння або використання майна, здобутого злочинним шляхом [13]. Ця сукупність протиправних дій є найбільш загальною для всіх без виключення дво- та багатосторонніх договорів із питань протидії відмиванню коштів.

Відповідно до ст. 23 Конвенції ООН 2003 р. кожна держава-учасниця вживає, керуючись основоположними принципами свого внутрішнього права, таких законодавчих та інших заходів, які можуть бути необхідними для визнання злочинами таких діянь, якщо вони вчинені умисно, а саме: участь, причетність або вступ у змову з метою вчинення будь-якого зі злочинів, визначених цією статтею, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення [5].

Серед положень міжнародних договорів як універсального (Конвенція ООН 2003 р.), так і регіонального рівня (Конвенція РЄ 2005 р., Протокол ЕКОВАС 2001 р., Директива ЄС 2005 р.) щодо протидії відмиванню доходів, здобутих злочинним шляхом, чільне місце посідають діяння, що передбачають як кримінально карані участь, причетність або змову з метою вчинення будь-якого зі злочинів, пов'язаних із легалізацією коштів, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення. Проте, аналізуючи об'єктивну сторону складу злочину, доходимо висновку, що співвиконавство, пособництво, підбурювання не є елементами об'єктивної сторони складу злочину. Вони є формою співучасті суб'єктів злочину у вчиненні відмивання коштів, здобутих злочинним шляхом. У свою чергу, готування та замах на вчинення протиправних діянь, передбачених підп. 1, 2 п. 1, підп. 1 п. 2 ч. 1 ст. 23 Конвенції ООН 2003 р., може створювати самостійний склад злочину. Тому ми вважаємо за доцільне внести зміни до ст. 23 Конвенції ООН 2003 р. та інших міжнародних договорів, що мають аналогічний підхід, щодо визнання протиправними діяння підп. 2 п. 2 ч. 1 ст. 23 Конвенції ООН лише участь, причетність або вступ у змову з метою вчинення будь-якого зі злочинів, визначених цією статтею, а також замах на його вчинення.

Злочин вважається закінченим із моменту вчинення будь-яких дій, передбачених об'єктивною стороною складу злочину.

Суб'єкт цього злочину може бути як загальний, так і спеціальний. Залежно від того, чи вчиняла особа предикатне діяння, вирішується питання щодо форм вчинення цього злочину, в яких вона може бути суб'єктом. По-перше, особа, яка не вчиняла предикатного діяння, може бути суб'єктом злочину лише щодо передбачених ст. 23 Конвенції ООН 2003 р. та іншими міжнародними договорами діянь за умови, що вона усвідомлювала факт одержання майна іншими особами злочинним шляхом. По-друге, особа, яка вчинила предикатне діяння, несе відповідальність за сукупністю злочинів. Особа, яка брала участь як виконавець чи співучасник (підбурювач, пособник) у здійсненні первинного (предикатного) злочину, внаслідок вчинення якого було одержано майно або право на нього, а потім легалізувала його, може нести відповідальність за сукупністю цих злочинів.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується прямим умислом щодо усвідомлення винним злочинного походження предмета легалізації. Таке усвідомлення може бути пов'язане з винесенням судом обвинувального вироку за первинний злочин, про що знає особа, або базуватись на знаннях фактичних даних про злочинне походження предмета (за відсутності знань про судовий вирок або самого вироку) [14, с. 563]. Зазначений підхід підтверджується п. 2 ст. 5.2.1 Типового законодавства про відмивання грошей і фінансування тероризму, підготовленого Управлінням ООН із наркотиків і злочинності спільно з Міжнародним валютним фондом (2003 р.), у якому зазначено: «… З метою доказування незаконного походження доходів необхідно домогтися засудження за основне правопорушення». Але, враховуючи рекомендацію № 2 Сорока рекомендацій ФАТФ, якими закріплено, що «умисел і усвідомлення, необхідні для доказування злочину відмивання доходів, відповідали стандартам, встановленим у Віденській і Палермській конвенціях, включаючи концепцію, згідно з якою висновок про такий психічний стан може бути встановлено з об'єктивних фактичних обставин» [11], необхідно констатувати, що наявність вироку суду за предикатний злочин не є обов'язковим для визнання протиправними діяннями відмивання коштів.

Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони злочину є мета легалізації – це надання правомірного вигляду володінню, користуванню і розпорядженню майном, приховання чи маскування їхнього злочинного походження, володіння ним, джерела його походження, місцезнаходження, переміщення, надання допомоги будь-якій особі, що бере участь у вчиненні основного злочину, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння.

Вищевикладене дає підстави для формулювання таких **висновків**: 1) актуальність питання протидії відмиванню доходів, здобутих злочинним шляхом, підтверджується значною кількістю міжнародних актів універсального та регіонального рівня. Всі вони стосуються

як безпосередньо проблеми легалізації коштів, так і в поєднанні з актами корупції, торгівлі наркотиками, кіберзлочинністю та іншими. Важливим є те, що практично всі міжнародні договори про боротьбу з корупцією містять положення щодо відмивання коштів; 2) коло злочинів, що передували відмиванню коштів, варіюється залежно від того чи іншого міжнародного договору про боротьбу з корупцією, але повинно включати максимально широке коло злочинів, не охоплених конвенціями, протоколами, директивами; 3) обов'язковим елементом суб'єктивної сторони складу злочину є мета легалізації – надання правомірного вигляду володінню, користуванню і розпорядженню майном, приховання чи маскування їхнього злочинного походження, володіння ним, джерела його походження, місцезнаходження, переміщення, надання допомоги будь-якій особі, що бере участь у вчиненні основного злочину, щоб вона могла ухилитися від відповідальності за свої діяння; 4) важливу роль для виявлення легалізованого майна, його арешту та конфіскації відіграє знання та застосування такого способу отримання майна, як опосередкований, тобто часткове або повне перетворення майна, що було незаконно отримано, так само як і майно, до якого було залучено доходи від злочину. Терміни «перетворені», «залучені» вживаються для позначення процесу зміни стану майна, яке після скоєння злочину могло зазнати певних змін, унаслідок чого їхній первинний вигляд був змінений; 5) серед положень міжнародних договорів як універсального (Конвенція ООН 2003 р.), так і регіонального рівня (Конвенція РЄ 2005 р., Протокол ЕКОВАС 2001 р., Директива ЄС 2005 р.) щодо протидії відмиванню доходів, здобутих злочинним шляхом, чільне місце посідають діяння, що передбачають як кримінально карані участь, причетність або співучасть із метою вчинення будь-якого зі злочинів, пов'язаних із легалізацією коштів, замах на його вчинення, а також пособництво, підбурювання, сприяння або надання порад під час його вчинення.

Подальшими напрямами розвідок у зазначеній сфері вважаємо дослідження імплементації положень міжнародних угод у сфері протидії легалізації доходів, здобутих злочинним шляхом, у національне законодавство.

Список використаних джерел: 1. European Parliament resolution of 23 October 2013 on organised crime, corruption and money laundering: recommendations on action and initiatives to be taken (final report), 2013/2107(INI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2013-0444&language=EN\. **2.** Журавель М. І. Міжнародно-правові аспекти боротьби з легалізацією доходів, здобутих злочинним шляхом / М. І. Журавель, А. С. Машко, І. О. Шашкова-Журавель // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 1. – С. 280–286. **3.** Київець О. В. Міжнародно-правове регулювання боротьби з відмиванням «брудних» грошей : автореф. дис. … канд. юрид. наук : 12.00.11 / Київець Олена Валеріївна. – Київ, 2003. – 16 с. **4.** Роль і місце України в боротьбі з відмиванням доходів та фінансування

тероризму [Електронний ресурс] / Держ. ком. фінанс. моніторингу України // Фінансовий контроль. – 2007. – № 2. – Режим доступу: http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/39197;jsessionid=51B4642D39E977E7E83D7F271A372776.app1. – Назва з екрана. **5.** Конвенция Организации Объединенных Наций против коррупции [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/corruption.shtml. **6.** Супрун О. Здійснення Конвенції Організації Об'єднаних націй проти корупції / О. Супрун // Ліга. Блоги. – 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://blog.liga.net/user/asuprun/article/8863.aspx. **7.** Конвенция Организации Объединенных Наций против транснациональной организованной преступности [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/orgcrime.shtml. **8.** African Union Convention on Preventing and Combating Corruption Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.africa-union.org/official_documents/Treaties_%20Conventions_%20Protocols/Convention%20on%20Combating%20Corruption.pdf. **9.** Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32005L0060. **10.** Договор государств-участников Содружества Независимых Государств о противодействии легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию терроризма (Душанбе, 5 октября 2007 года) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_g80. **11.** Объективные признаки легализации (отмывания) доходов, полученных преступным путем [Електронний ресурс] // Ответственность за легализацию преступно приобретенных доходов в уголовном законодательстве Украины и Российской Федерации : монография / А. С. Беницкий, Б. Г. Розовский, О. Ю. Якимов ; МВД Украины ; Ин-т экон.-прав. исследований НАН Украины ; Луганск. гос. ун-т внутр. дел им. Э. А. Дидоренко ; Восточноукр. нац. ун-т им. В. Даля. – Луганск : РИО ЛГУВД им. Э. А. Дидоренко, 2008. – 496 с. – Режим доступу: http://www.pravo-znanie.ru/ugolovnoe-pravo-i-ugolovnyj-protsess/143-obektivnye-priznaki-legalizatsii-otmyvaniya-dokhodov-poluchennykh-prestupnym-putem.html. **12.** The Southern African Development Community's Protocol Against Corruption [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.afrimap.org/english/images/treaty/file423abd8acea28.pdf. **13.** Council of Europe Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime and on the Financing of Terrorism (CETS No.: 198), Warsaw, 16.V.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/198.htm. **14.** Кримінальний кодекс України : наук.-практ. комент. / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. ; за заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – Вид. 3-тє, перероб. та допов. – Харків : Одіссей, 2007. – 1184 с.

Надійшла до редколегії 09.04.2015

Сыроед Т. Л., Гарбазей Д. А. Международно-правовое противодействие легализации доходов, полученных от правонарушений, связанных с коррупцией

Акцентировано внимание на общих и отличительных чертах, особенностях международных актов по борьбе с коррупцией в вопросе противодействия легализации доходов, добытых преступным путем; проанализирован состав преступления отмывания средств и охарактеризованы его основные элементы; предложены изменения и дополнения к положениям международных актов с целью практической реализации ст. 23 Конвенции ООН против коррупции.

Ключевые слова: легализация средств, конверсия, соучастие, элементы преступления, имущество, состав преступления.

Syroid T. L., Garbazei D. O. International and legal counteraction income's legalization obtained from offences related to corruption

The authors have conducted the analysis of international and legal acts adopted in the frames of UN and international regional organizations (Council of Europe, the Commonwealth of Independent States, the African Union) and subregional organizations that establish legal norms and aimed at counteracting income's legalization from offences related to corruption.

Special attention is focused on common and distinctive features, characteristics of international acts in the field of fighting against corruption in the aspect of counteracting income's legalization illegally obtained. It is emphasized that almost all international agreements related to the issue of combating corruption include provisions for the legalization of income, which compose three main types of crime's commission, including: conversion, transfer or disposal of property; concealing the true nature, source, location, disposition, movement or ownership or rights for property that has the form of income from corruption and related offences; acquisition, possession or use of property, if it is known at the time of its receipt that such property is income from corruption and related offences. The corpus delicti of income's legalization illegally obtained is analyzed; its main elements are characterized; considerable attention is paid to the characteristics of the crime's object.

The ways for further cooperation of the state in the field of counteracting income's legalization obtained from illegal actions are outlined. The authors have offered the ways to improve the provisions of international agreements aiming at practical implementation of the Art. 23 of the UN Convention against Corruption.

Keywords: legalization of income, conversion, complicity, elements of a crime, property, corpus delicti.